

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Gonciar Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Dumitrașcu Taras Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx bd. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 30.06.2020 - 09.12.2020

2. instanța de apel: 20.01.2021 – 13.04.2021

3. instanța de recurs: 07.07.2021 – 11.08.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 09 decembrie 2020, Dumitrașcu Taras a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, la pedeapsă, sub formă de închisoare, pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, și medicamentelor care conțin asemenea substanțe, pe un termen de 3 ani. A fost admisă cerința acuzatorului de stat privind compensarea cheltuielilor judiciare, fiind încasat de la Dumitrașcu Taras suma de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru expertiza judiciară, în beneficiul statului.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Dumitrașcu Taras urmărind scopul consumului de droguri, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând de unul singur cu intenție directă, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală a intrat în posesia unei cantități de masă vegetală uscată, care potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/-1-R-214 din 03.02.2020 reprezintă marihuană, și care se atribuie la substanțele stupefiante în cantitate de 14,96 g (masă uscată), care conform „Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului

R. Moldova nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, constituie proporții mari, substanță stupefiantă pe care a plasat-o în buzunarul stâng al scurtei, partea interioară și a păstrat-o asupra sa ilegal până la data de 30 decembrie 2019 ora 16.40 minute, când a fost depistată și ridicată în cadrul percheziției efectuate la punctul de control al Penitenciarului nr. 18 Brănești, situat în s. Brănești, r-nul Orhei, de către reprezentanții acestei instituții.

Astfel, acțiunile lui Dumitrașcu Taras au fost calificate ca, *circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, și anume producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare, pe teritoriul penitenciarelor, și încadrate în baza art.217 alin. (3) lit. e) Cod penal.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1 Avocatul Gonciar I. în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea cererii de apel a indicat că, la emiterea sentinței menționate instanța de fond nu a ținut cont de următoarele circumstanțe: inculpatul a recunoscut integral vina, din care fapt dosarul penal a fost examinat în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală; în cadrul ședinței de judecată a relatat tot ce cunoaște pe acest caz și a răspuns la toate întrebările; este singurul întreținător în familie, unica sursă de existență este activitatea sa; are la întreținere un copil minor, fapt confirmat prin materialele anexate la dosar și mama care este invalid cu gradul de surdomut; sincer se căiește și regretă de cele comise; pe viitor asemenea abateri nu va mai face; la locul de trai se caracterizează pozitiv, plângeri din partea populației în privința acestuia nu sînt; prejudiciu material sau moral nu există.

3.2 Inculpatul Dumitrașcu Taras, care a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, indicînd, că a recunoscut vina integral, s-a căit sincer și îi pare rău de cele întîmplate. La fel, indică faptul, că instanța urma a lua în considerație starea de sănătate precară a acestuia, precum și faptul că, soția sa este invalid și are nevoie de supraveghere permanentă. Mai mult, acesta invocă faptul, că prin acțiunile sale nu a prejudiciat în nici un fel statul sau careva persoane, motiv din care în privința lui putea fi aplicată o pedeapsă mai blîndă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că, inculpatul Dumitrașcu Taras a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de

vedere al coroborării lor. Astfel, instanța de apel a constatat că Dumitrașcu Taras a comis infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, și anume producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare, pe teritoriul penitenciarelor.*

Contrar alegățiilor părții apărării, instanța de apel a considerat că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, a ținut cont că Dumitrașcu Taras a comis o infracțiune care conform art. 16 Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, face parte din categoria celor mai puțin grave, de personalitatea inculpatului, inclusiv de faptul că, anterior a fost judecat pentru infracțiuni intenționate, fapt ce denotă că, inculpatul nu a făcut careva concluzii pentru sine, continuând comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni, la evidența medicului narcolog nu se află, inclusiv se caracterizează negativ la locul de trai. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, a reținut în calitate de circumstanță atenuantă faptul că, are un copil minor la întreținere, inclusiv în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, circumstanță agravantă a fost stabilită, că acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiuni intenționate.

În viziunea instanței de apel, inculpatul a fost sancționat anterior prin aplicarea unei sancțiuni penale neprivative de libertate, astfel aplicarea acelei sancțiuni neprivative de libertate nu a avut nici un efect din punct de vedere al reeducării inculpatului, ultimul comițând ulterior alte infracțiuni. Astfel, nu există nici o circumstanță ce ar indica la faptul că, la aplicarea celei de-a doua sancțiuni penale neprivative de libertate, condamnatul se va corecta și nu va mai comite alte infracțiuni.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond, prin prisma ansamblului de împrejurări ale speței, a ajuns la concluzia corectă precum că, corectarea și reeducarea lui Dumitrașcu Taras este posibilă prin aplicarea pedepsei închisorii, în limitele prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Codul penal, cu aplicarea prevederilor 364¹ Cod de procedură penală, cu izolarea lui de societate, stabilind întemeiat că, pedeapsa non-privativă de libertate, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin, inclusiv din considerentul că, inculpatul Dumitrașcu Taras nu este la prima abatere de încălcare a legii penale, or anterior a fost condamnat pentru infracțiuni intenționate și nu a reușit să-și revadă percepția asupra ordinii de drept, iar prin acest fapt prezintă un pericol pentru societate motiv pentru care, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, acesta urmează a fi tras la răspundere penală și stabilirea unei pedepse penale sub formă de închisoare.

În acest context, instanța de fond a ținut cont de faptul, că dânsul a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în fază de urmărire penală, aplicând prevederile art.

364¹ Cod de procedură penală, potrivit căruia inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, inclusiv și de circumstanțele cauzei și de personalitatea inculpatului, și a stabilit inculpatului o pedeapsă cu închisoare, care este echitabilă și va contribui la atingerea scopului legii penale.

Cu referire la regulile stabilite în art. 78 Cod penal, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit că, inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni intenționate, însă concluzii necesare nu și-a făcut, continuând activitatea sa infracțională. Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect și întemeiat i-a stabilit inculpatului, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa în mărime de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita o activitate legată de circulația drogurilor, etnobotanicelor, analogilor lor, precum și medicamentelor ce conțin asemenea substanțe pe un termen de 3 ani, care este una echitabilă, fiind numită cu respectarea strictă a prevederilor legislației în vigoare și careva temei de a interveni în sentință, inclusiv, din oficiu lipsește.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gonciar I. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea recursului ordinar, invocă:

- prima instanță nu a ținut cont de faptul că, inculpatul Dumitrașcu Taras în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești a recunoscut integral vina, căindu-se de cele comise, din care considerente dosarul penal a fost examinat în procedura simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Dumitrașcu Taras pentru comiterea infracțiunilor imputate, instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art 7, 61, 75 Cod penal și anume: de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de circumstanțele cauzei ce atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și educării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia și anume că, inculpatul Dumitrașcu Taras este singurul întreținător în familie, unica sursă de existență este activitatea sa, are la întreținere un copil minor, fapt confirmat prin materialele anexate la dosar, și mama care este invalid cu gradul de surdomut;

- având în vedere faptul că, Dumitrașcu Taras în cadrul procesului penal a manifestat căință activă în legătură cu faptele comise și regretă de cele comise, instanța de judecată urma să i-a în considerație faptul dat și să fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul depune referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal. Instanța și-a argumentat suficient soluția în partea pedepsei, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Așadar, în prezenta speță, în recursul declarat, avocatul Gonciar I. în numele inculpatului, indică faptul că, decizia este nemotivată și solicită ca inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, astfel semnaleză temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În același timp, Colegiul penal constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii contra sănătății publice și conviețuirii sociale, prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și

reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Sanctiunea art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de până la 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune mai puțin gravă.

Instanța de recurs reține, că prima instanță a stabilit inculpatului în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, pedeapsă, sub formă de închisoare, pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor, și medicamentelor care conțin asemenea substanțe, pe un termen de 3 ani.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a menținut sentința, prin care inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, motivând corespunzător temeiurile neaplicării pedepsei neprivative de libertate.

Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanțele de fond just au ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat pentru infracțiuni intenționate, fapt ce denotă că, acesta nu a făcut careva concluzii pentru sine, continuând comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni, la evidența medicului narcolog nu se află, inclusiv se caracterizează negativ la locul de trai. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, a reținut în calitate de circumstanță atenuantă faptul că, are un copil minor la întreținere, inclusiv în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, circumstanță agravantă a fost stabilită, că acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiuni intenționate.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține, că instanța de apel corect a stabilit, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive ce ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Dumitrașcu Taras să nu execute pedeapsa cu închisoare, prevăzută de lege.

La fel, Colegiul penal relevă, că conform alin. (1) al normei menționate, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși*

o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor alin. (1) art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ținând cont însă, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate considerentele instanțelor de fond că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, deoarece inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni intenționate și nu a reușit să-și revadă percepția asupra ordinii de drept, prin acest fapt prezintă un pericol pentru societate, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca acesta să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că, instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, prin care a fost aplicat inculpatului în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, pedeapsă, sub formă de închisoare, pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor lor, și medicamentelor care conțin asemenea substanțe, pe un termen de 3 ani, urmare a circumstanțelor expuse mai sus, din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile avocatului, precum că decizia nu este motivată, iar inculpatului urmează a-i fi stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

Cu referire la un alt motiv de critică din recurs, prin care menționează, că inculpatul vina în comiterea infracțiunii și-a recunoscut-o integral, iar în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, are la întreținere un copil minor, iar mama este invalid, instanța de recurs consideră, că împrejurările în cauză nu sunt suficiente pentru a răsturna soluția instanței de apel.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă

și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzută în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Dumitrașcu Taras, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Goncear Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Dumitrașcu Taras Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 11 august 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Timofti Vladimir